

на българщината въ този край". (Ср. отчета на слив. мжжка гимназия, 1897/98). Кога собственно е почнал Инзовъ да учи български въ Сливенъ — не се знае. За начало на просвѣтителната му тукъ дейност се посочва годината 1835 или 1836 — едноврѣменно значи съ отварянето на първото българско училище въ Габрово. Отъ тая дата нататъкъ е и въвеждането въ българските училища на взаимната или алиодидактическата метода (до 1835 г. е периода на килийната или попска метода, а отъ 1872 г. нататъкъ — периода на звучната метода).

Слѣдъ Инзовъ, за щастие въ наченатата му борба съ Цукала, въ Сливенъ идва банатския българинъ Любенъ Младеновъ, родомъ отъ банатското село Вѣршецъ. Той и Инзовъ сж прѣподавали по български. Ученietо му се е състояло въ изучаването на „Рибния букваръ“, прѣвеждане отъ грѣцки на български, както правиль и Инзовъ, землеописание, история и др. Учителствуването на Младеновъ е ставало въ сѫщото училище, дѣто е билъ и Инзовъ, а по едно врѣме тамъ билъ даже и „Даскалъ Андончо“, който прѣподавалъ по грѣцки (все въ частната кѫща дѣто сега е мжжката гимназия). Не се знае до колко тоя „Даскалъ Антончо“ има общо съ споменатия вече Антонъ Х. Кринчевъ.

Вънъ отъ посоченитѣ учители Инзовъ и Младеновъ, прѣзъ сѫщия периодъ въ Сливенъ се чуватъ все още имената на споменатитѣ по-рано Даскалъ Йоргаки, Димитѣръ Кишиша, Ставраки, Даскалъ Диню (Дѣната), Стефанъ Апостоловъ Бѣбрата (синъ на грѣцкия учитель въ Сливенъ и прѣселенъ въ Влашко Апостолъ Х. Кондовъ), Даскалъ Кънчо Юрдановъ, Димитѣръ Марковъ, Даскалъ Костадинъ и др., които имали частни училища или пъкъ сж били изъ разнитѣ квартали на града (Клуцохоръ, Кумлука, Ново-Село и т. н.)

За да се види до колко почвата за духовно пробуждане е била развита въ Сливенъ още прѣзъ първата декада отъ прѣселването (1830), нека приведемъ слѣднитѣ случаи. Така, между спомоществувателитѣ на Фотиновото общо землеописаніе (1843) фигурира и името на пословичния богатъ сливенецъ Х. Данчо (почтеннѣйший и родолюбивый Г. Х. Данчо Дан. 10, Лѣса Х. Данчовъ).

Това е характерно, защото именно тия богаташи пѣвенци, които поддръжали по-рано елинизма, отъ тия години насамъ почватъ да поддръжатъ българското дѣло съ още по-голѣма ревностъ.

Много по-дѣятеленъ и възторженъ защитникъ на българското училищно дѣло въ Сливенъ е билъ прочутиятъ основателъ на фабричната индустрия у насъ (1835) Добри Железковъ, който се записалъ за 10 екземпляра отъ Фотиновото землеописаніе (предпочтеннѣйший, и вѣчно памятный ѿ народной похвалѣ и трудолюбїи Г. Добри Желесковъ 10).